

HI 8lk – Arvosana viisi

S1 Teollisuusyhteiskunnan synty ja kehitys: Perehdytään ilmiöön, joka on muuttanut ihmisen elämää, ihmisen ja luonnon suhdetta sekä maailmaa.

S2 Ihmiset muuttavat maailmaa: Tutustutaan yhteiskunnallisiin aatteisiin, niiden merkitykseen ja seurauksiin sekä siihen, miten ihmiset ovat pystyneet vaikuttamaan omana aikanaan.

S3 Suomea luodaan, rakennetaan ja puolustetaan: Perehdytään kulttuurin merkitykseen identiteetin rakentamisessa autonomian ajalla ja itsenäisen Suomen alkutaipaleeseen.

S4 Suurten sotien aika: Perehdytään maailmansotiin, kylmään sotaan ja sodista selviytymiseen erityisesti tavallisten ihmisten ja ihmisoikeuskysymysten näkökulmasta. Paneudutaan ihmisoikeusrikoksiin kuten holokaustiin ja muihin kansanvainoihin sekä ihmisoikeuksien edistämiseen.

S5 Hyvinvointiyhteiskunnan rakentaminen: Tarkastellaan arkielämän historiaa ja tämän päivän juuria. Kehityksen yksilölle tuomien saavutusten ohella perehdytään elinkeinorakenteen muutokseen ja palveluammattien yleistymiseen sekä kaupungistumiseen.

S6 Nykyisen maailmanpolitiikan juuret: Syvennytään kehittyneiden ja kehittyvien maiden yhteiseen historiaan sekä uudenlaisten poliittisten jännitteiden syntyyn ja ratkaisuihin maailmassa.

Perehdytään seuraaviin kokonaisuuksiin, joista valitaan oppilaalle sopivat sisällöt.

Elämää demokratioissa ja diktatuureissa (S2, S3, S4, S6)

- Stalinin Neuvostoliitto, fasistien Italia ja Saksa
- Yhdysvallat pitäytyy demokratiassa
- Suomen 1920- ja -30-luku: itsenäisyyden vaikeat alkuvuodet

Toinen maailmansota (S4, S6)

- Sodan syttyminen
- Suomi toisessa maailmansodassa
- Käännekohdat
- Sodan seuraukset

Kylmän sodan aikakausi (S4, S5, S6)

- Kaksinapainen maailma
- Kylmän sodan seuraukset
- Ihmisten arki
- Suomi kylmässä sodassa
- Sosialistinen järjestelmä romahtaa

1900-luku Euroopan ulkopuolella (S6)

- Tutustutaan Aasian, Afrikka, Lähi-idän ja Latinalaisen Amerikan historioiden keskeisiin käännteisiin 1900-luvun alusta aina nykypäivään saakka.

Nykyajan ilmiöitä (S2, S6)

- Otetaan tarkasteluun ajankohtaisia ilmiöitä, joita on helppo käsitellä myös yhdessä toisten oppiaineiden kanssa. Esimerkiksi ilmastonmuutos, terrorismi tai pakolaisuus.

Opetuksen tavoite	Sisältö-alueet	Opetuksen tavoitteista johdetut oppimisen tavoitteet	Arvioinnin kohde	Osaamisen kuvaus arvosanalle 5	Käytännönläheiset esimerkit
T1 vahvistaa oppilaan kiinnostusta historiasta tiedonalana ja identiteettiä rakentavana oppiaineena	S1–S6	Oppilas kiinnostuu historiasta tiedonalana ja sen merkityksestä identiteetille.		<i>Ei käytetä arvosanan muodostamisen perusteena. Oppilasta ohjataan pohtimaan kokemuksiaan osana itsearviointia.</i>	Huom! Itsearvio.
T3 auttaa oppilasta ymmärtämään, että historiallista tietoa voidaan tulkita eri tavoin	S1–S6	Oppilas oppii hankkimaan historiallista tietoa ja arvioimaan tiedonlähteiden luotettavuutta sekä ymmärtämään, että historiallista tietoa voi tulkita eri tavoin.	Historiatiedon hankkiminen ja lähteiden tulkinnallisuuden ymmärtäminen	Oppilas löytää ohjatusti historian tapahtumaan tai ilmiöön liittyvää informaatiota hänelle annetuista lähteistä. Oppilas tunnistaa opettajan ohjaamana, että samasta ilmiöstä tai lähteestä esiintyy erilaisia tulkintoja.	Tietolähteenä voi toimia oppikirjan lisäksi esim. Kirje, sanomalehtileike, mainos, video, kuva tai infograafi. Opettaja antaa oppilaalle kaksi eri sanomalehtileikettä, joista helposti löydettävissä vivahdeeroja. Esim. Nykyajan ilmiöitä käsiteltäessä Ilta-lehden ja Ylen uutinen samasta aiheesta. Tehtävä yhdistettävissä AI T15 tavoitteen kanssa.
T7 ohjata oppilasta analysoimaan historiallista muutosta ja jatkuvuutta	S1–S6	Oppilas oppii arvioimaan erilaisia syitä historiallisille tapahtumille ja ilmiöille sekä analysoimaan historiallista muutosta ja jatkuvuutta.	Syy-seuraussuhteiden ymmärtäminen historiassa sekä muutoksen ja jatkuvuuden ymmärtäminen	Oppilas tunnistaa menneisyydestä asioita, jotka ovat muuttuneet tai pysyneet muuttumattomina. Oppilas nimeää muutokselle tai muuttumattomuudelle jonkin yksittäisen syyn.	Havainnollistavat kuvat esim. viestinnän kehittymisen vaikutuksista propagandaan (esim. lentokoneista heitetyt pamfletit vs. somessa tehtävä propaganda) tai pakolaisuus ennen ja nyt, joista keskustellaan tai tehdään kirjallisia havaintoja.
T8 kannustaa oppilasta tulkintojen tekemiseen	S1–S6	Oppilas rohkaistuu tulkintojen tekemiseen.		<i>Ei käytetä arvosanan muodostamisen perusteena. Oppilasta ohjataan pohtimaan kokemuksiaan osana itsearviointia.</i>	Huom! Itsearvio.

3 – Historia 8lk – Arvosana viisi

<p>T9 ohjata oppilasta selittämään ihmisen toiminnan tarkoitusperiä</p>	<p>S1–S6</p>	<p>Oppilas oppii selittämään ihmisen toiminnan tarkoituksia.</p>	<p>Ihmisen toiminnan selittäminen</p>	<p>Oppilas osoittaa ohjatusti, miten ihmisen toiminnan motiivi näkyy jossain historian tapahtumassa tai ilmiössä.</p>	<p>Kts. HI 7lk T5. Esim. aihe: Toinen maailmansota. Oppilas tunnistaa tehtävässä annetusta kuvakokoelmasta toisen maailmansodan eri osapuolten henkilöiden motiiveja toiminnalleen (kuvaesimerkkejä: juutalainen, natsi-sotilas, Hitler, saksalainen siiviili)</p>
<p>T10 ohjata oppilasta selittämään, miksi historiallista tietoa voidaan tulkita ja käyttää eri tavoin eri tilanteissa ja arvioimaan kriittisesti tulkintojen luotettavuutta</p>	<p>S1–S6</p>	<p>Oppilas oppii selittämään, miksi historiallista tietoa voidaan tulkita ja käyttää eri tavoin eri tilanteissa, ja arvioimaan kriittisesti tulkintojen luotettavuutta.</p>	<p>Historiallisten tulkintojen selittäminen ja niiden luotettavuuden arviointi</p>	<p>Oppilas antaa ohjatusti jonkin esimerkin siitä, miten historiatietoa käytetään johonkin tarkoitukseen.</p>	<p>Opettajan apukysymykset valitusta sisällöstä. Teemoina esim. ilmastonmuutos, sodat, valtiomuotojen muutos (demokratiasta diktatuuriin tai toiseen suuntaan).</p>
<p>T11 harjaannuttaa oppilasta käyttämään erilaisia lähteitä, vertailemaan niitä ja muodostamaan oman perustellun tulkintansa niiden pohjalta</p>	<p>S1–S6</p>	<p>Oppilas oppii käyttämään erilaisia lähteitä, vertailemaan niitä ja muodostamaan niiden pohjalta oman perustellun tulkintansa.</p>	<p>Historian tietolähteiden käyttäminen ja historiatiedon tuottaminen</p>	<p>Oppilas vastaa ohjatusti menneisyyttä koskeviin kysymyksiin hänelle annetun tietolähteen pohjalta. Oppilas muodostaa opettajan ohjaamana jostain lähteestä tulkinnan.</p>	<p>Tietolähteenä voi toimia oppikirjan lisäksi esim. Kirje, sanomalehtileike, mainos, video, kuva tai infograafi. Helposti yhdistettävissä muihin vuosiluokan tavoitteisiin. Esim. T6 tavoitteen tehtävään liittyvät havainnot. Opettajan apukysymysten saattelemana oppilas tekee tulkinnan esim. kirjeen kirjoittajan elämäntilanteesta, ajatuksista tai epäilyksistä ja toiveista.</p>
<p>T12 ohjata oppilasta arvioimaan tulevaisuuden vaihtoehtoja historiatietämyksensä avulla</p>	<p>S1–S6</p>	<p>Oppilas oppii arvioimaan tulevaisuuden vaihtoehtoja historiatietämyksensä avulla.</p>	<p>Historiatietoisuuden hyödyntäminen</p>	<p>Oppilas osoittaa ohjatusti, miten historiaa käytetään nykyisyyden selittämisessä.</p>	<p>Hyödynnetään dokumentteja nykyajalta. Apukysymysten avulla tai muuten ohjatusti löydetään yhtymäkohtia historian tapahtumiin. Esim. Afrikan mantereiden tilanne nykypäivänä. Yhteys imperialismiin aikaan.</p>